

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Executoribus Vltimarvm Volvntatum duorum
celeberrimorum iurisconsultorum**

Canis, Johannes Jacobus

Constantia, 1593

VD16 ZV 2896

Analysis Tractatvum de executoribus vltimarum voluntatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63406)

ANALYSIS TRACTATVVM
de executoribus vltimarum voluntatum.

Executores quibus nominibus
appellantur.

Executores vltimarum voluntatum dicuntur.

I. Executores testamentarij Iac. à Canib. part. I. num. 6. Hanc tamen phrasin loquendi perperam receptam esse dicit. Oldend. tit. I num. 4. fol. 81. 2. Distributores d. part. I. num. 7. 3. Distributores d. part. I. num. 8. 4. Dispensatores. num. 10. 5. Ministri. nu. II 6. Gardiatores. num. 11. 7. Commissarij. num. 21. 8. Publici conseruatores vltimarum voluntatum. Oldend. num. I. fol. 82. 9. Fideicommissarij. Et quamuis Iac. à Canib. d. part. I. num. 18. & 20 executorem hoc nomine non rectè appellari existimet, dicit tamen Old. tit. 3. nu. 8. fideicommissarium hodie esse executorem particularem.

I.
Appella-
tio.

II. Executor est, cuius ope ac cōsilio vltima voluntas ad effectum perducitur. Iac. à Canib. part. I. nu. 5.

II.
Definitio.

III. RATIO & vsus executorum est, vt vltimas voluntates vt iussa testatoris ad amussim exequantur. nu. 2. fol. 30.

III.
Ratio &
vsus.

Reipublica omnium gentium interest, quinimò natura cordibus hominum insculpsit vltimas voluntates conseruari. Iac. à Canib. part. I. nu. 4. & nu. 3. fol. 82. nu. 13. fol. 85.

IIII. DIFFERENTIA. Executores differunt. I. A negotiorum

IIII.
Differētia.

I N D E X.

gotiorum gestoribus Iacob. à Canib. part. 1. nu. 14. 15.
 2. A procuratoribus. d. part. 1. nu. 16. 3. A legatarijs seu fideicommissarijs d. part. 1. nu. 17. 18.

v. **V. SPECIES.** Executorum alij sunt testamentarij
Species. alij legitimi. n. 1. fol. 82. His etiam annumerantur Dativi. per Iac. à Canib. part. 1. nu. 27. & 28.

Testamentarij executores. Testamentarij executores sunt quos testatores ipsi deputarunt, ad exequendum voluntatis suae postremam ordinationem. nu. 1. fol. 86.

Et dantur in testamento, in codicillis & donatione causa mortis. d. part. 1. nu. 23. Hi vero rursus sunt vel uniuersales vel particulares. nu. 1. fol. 86.

Uniuersales executores qui: & qualiter fiant. nu. 2. fol. 86.

Particulares qui: cur constituantur: quibus de causis & modis scribantur à testatoribus: & quando dicantur meri executores. nu. 3. 4. 5. 6. 7. 8. fol. 86. 87.

Testamentarius executor & tutor equiparantur. Iac. à Canib. part. 1. nu. 52.

Legitimi executores. Legitimi qui sint & quare ita dicantur. Iacob. à Canib. part. 1. nu. 24. item nu. 1. 2. fol. 82.

Inter legitimos executores numerantur sequentes.
 1. Episcopus vel domicilij vel originis vel rei sita.
 2. Metropolitanus episcopo negligente vel exequi non valente. 3. Capitulum sede vacante. 4. Delegatus ab Episcopo. 5. Ecclesia. 6. Iudex secularis. Iacob. à Canib. part. 1. nu. 24. & 25. Si con-

I N D E X.

Si concurrant tres episcopi Originis scil. domicilij & rei sitæ, quis eorum potius ad munus executionis admittatur. distinguitur d. part. 1. nu. 26.

Legitimi tunc demum admittuntur, si executores à testatore non sunt designati, vel designati quidem, ydè verò aut negligentes & perfidi aut absentes sunt, vel excesserunt è vivis, aut aliàs redduntur inhabiles, ut excommunicati, aut in administratione malè versantur, vel officio planè sunt remosi. Hos & similes casus, quibus legitimus executor exequitur, enumerat. Io. Iacob à Canib. §. Quarto tertio. fol. 61. Hinc dicit Oldend. tit. 1. nu. 5. & 10. quod episcopus etiam in causis pijs non sit immediatus executor, quando à testatore deputati supersunt, qui officium suum faciunt.

Quid vero agendum, si iudex Ecclesiasticus executores constituat, vel adiungat, alios quàm testator ipse ordinavit, docet Oldend. tit. 2. nu. 14.

Datiui executores qui sint: cur sic dicti: & in Datiui executorum presentia constituendi. Iacob. à Canib. part. 1. nu. 27. 28.

Datiuo non est opus donec superest legitimus. nu. 5. fol. 62.

**Qui executores dari possunt
vel non.**

*Qui executionis munus suscipere possint vel non
0 3 possint*

VI.
Personæ
q̄ execu-
toris mu-
nere fungi
possunt.

I N D E X.

possint enumeratur per Iac. à Canib. part. 1. à num. 29. vsq. 55. & per Oldend. tit. 4. & 5.

Executio transit ad successorem. numero 6. fol. 63.
Declaratur eodem fol. numero 7. 8. 9.

Iudex quoq. civilis ad executionem piarum causarum potest suum impartiri officium. ideo praeventio-
ni locus est. numero 5. folio 92.

Executorum pars minor an possit exequi, maiore parte impedita vel exequi nolente declaratur. numero 12. folio. 64.

VII.
Tēpus in-
tra quod
exequen-
dum.

Quando & intra quod tempus exequendum.

Ad executionem legatorum datur anni spatium, computandum à die adita hereditatis, vel die monitionis per magistratum civilem vel Ecclesiasticum facta. In pijs vero legatis praescribuntur sex menses, numerandi à tempore insinuati testamenti. Iaco. à Canib. part. 1. n. 4. & n. 17. fol. 66. n. 1. & 2. fol. 92. n. 9. fol. 93.

Quod tamen limitatur ut non procedat. 1. Si testator aliud tempus executioni praefixerit, quia tempus à testatore expressum attendi debet. nu. 28. fo. 54. nu. 3. fol. 92. 2. Si executio in faciendo consistit & intra annum expediri non potest qualis est constructio magni aedificij. eod. fol. & nu. 3. Si non de executione sed tantum arbitrij declaratione agitur. d. nume. 3.

4. Si le-

INDEX.

4. Si legitima ex causa impeditus est executor quominus intra tempus præfixum exequi possit. nume. 6. fol. 93. Secus autem si propria culpa impediretur. numero 30. fol. 55. 5. Si executor ignoraret talia legata, quia tunc non currit tempus. d. num. 30. 6. Notandum quod tempus anni non cedit, antequam executor à magistratu est monitus. nu. 31. fol. 55.

De officio executorum.

VIII.
Officium
execu-
torum.

Executor regulariter non compellitur ut tradit Iacob. à Canib. part. 1. num. 60. Quoniam inuitus ad officium quantumvis pium, re integra compelli non potest. numero 8. fol. 93.

Verum hoc limitatur octo modis in locis iam allegatis,

Curabit autem executor à superiore ad munus hoc subeundum compulsus, ut de compulsorio decreto, vel superioris iussu, testimonium habeat, illud etenim decretum, sua potestatis fundamentum est. Et quamvis executionis officium sponte aliquando subire queat, consultius tamen erit, ut hoc faciat superioris auctoritate, vel in præsentia honestarum personarum. ut monet Iacob. à Canib. in §. repetitis. num. 1. & 2.

Executor in munere suo obeundo ponderabit. 1. Voluntatem defuncti & normam testamento præscriptam: sin verò hoc à testatore fuerit

INDEX.

intermissum, legum canonumque sanctionibus & locorum consuetudine nitetur. Iacob. à Canib. part. 2. in prin. nu. 21. & 23. 2. Qualitatem & quantitatem rei quæ fidei & dispositioni est commissa, perpendet. Iac. à Camb. part. 2. in prin. nu. 3. 3. Inspiciet qualitatem personarum, quibus soluendum est. d. par. 2. nu. 7. 4. Considerabit locuples an sit hæreditas, optimeq; soluendo, an verò exilis & tenuis d. part. 2. nu. 9. Ratio huius ponitur, ibidem.

In negotijs arduis suis viribus non confidat executor, sed consulat peritiores d. part. 2. in prin. nu. 16.

I.
Cautionē præstat;
I. Executor cautionem præstare tenetur d. §. repetitis. nu. 3.

Limitatur verò hæc reg. quod locum non habet, in executore legitimo, cum enim fides ipsius per legem sit approbata à cautionibus præstandis censetur immunis. d. §. repetitis nu. 12. Idem quoq; simili quasi ratione observatur in executore testamentario, ut is etiã ad cautiones præstandas non astringatur. d. n. 12. Nisi in tribus casibus positus subseq. nu. 13.

Quibus deinde casibus executor à iudice datus, eiusmodi cautionem præstare non teneatur, allegat Iac. à Canib. d. nu. 12.

De quatuor cautionibus præstandis cauetur d. §. repetitis. nu. 6. 7. 8. & 9.

Cautio vitiosa pro non facta habetur d. §. repet. nu. 5.

Execu-

INDEX.

2. Executor inventarium tenetur conficere d. §. repetitis. nu. 14. Quod sex puncta continere debet. de quibus ibidem, nu. 15. 16. & seq. Excusatur tamen à confectione inventarij. 1. Si iustas & rationabiles causas habet, ut si laborasset morbo fontico. 2. Si testator, vel iudex aut etiam loci consuetudo inventarij confectionem remisisset, 3. Si executor ad unam rem tantum sit datus, d. §. repetitis, nu. 21. 22. 23. 24. 25.

2.
Inventariū
conficit.

3. De conuocandis consulendisue collegis. Quando etiam unus agere & exequi possit sine alys traditur, d. §. repetitis, nu. 26. 27. & seq.

3.
Collegas
adhibet in
cōsiliū.

4. Hæredem cogit executor ad adeundam hæreditatem, nu. 1. fol. 38. Huius ratio ibidem. An verò eundem ad soluendum compellat & an ad hoc ei detur actio, declaratur, num. 4. 5. 6. & 7. fol. 38. Vbi post aliquot opiniones allegatas author ponit regulā, quod scilicet.

4.
Hæredem
compellit
vt adeat.

Executor agere non potest, num. 8. fol. 40. Deinde eandem regulam limitat quatuor modis ut nu. 9. 10. 11. 12. eodem fol. 40. Quinta limitationis loco notandum de equitate canonica executori actionem semper dari, num. 12. in fin. fol. 41.

De hærede cogendo ut debita hæreditaria exigat, num. 13. fol. 41.

5 Procuratorem constituit executor secundum distinct. authoris. num. 15. 16. fol. 41. & 42.

5.
Procura-
torem cō-
stituit.

INDEX

6.
Actiones
intentat.

6. Executori datur actio. 1. Ex testamento, & hypothecaria, si in testamento aliquid ei fuit relictum. 2. Conditio ex l. nulli. C. de episc. & cleric. si nudus est minister & ex testamento nihil consequitur. 3. Vtilis, si non proprio sed heredum & legatariorum nomine agit. num. 17. 18. 19. fol. 42. 43.

Et executor utilem actionem habens praefertur, si concurrit cum herede vel legatario habente directam. num. 22. fol. 43.

De reconueniendo executore habetur. numero 23. fol. 44.

Executor cui legatum, vel commissum quid est, bona fide potest agere aduersus heredem & iudicis officium implorare. num. 3. fol. 90.

Coram quo iudice agere possit executor, declaratur num. 7. fol. 72.

Praeterea vnus executorum potest ab altero exigere id quod debet. num. 7. fol. 91.

7.
Vendit.

7. Vendere vel permutare an possit executor rem non legatam inuito herede. num. 27. fol. 45. Disting. num. 28. 29. & 30. d. fol. 45. item num. 2. fol. 90. Et requisita in ista venditione obseruanda traduntur. fol. 45. num. 32. 33. 34. 85. & 36.

Hic etiam notandum si executor in venditione rei pupillaris, pactum de retrouendendo adiecit, quod emptor in prauidicium pupilli vendere non potest. num. 37. fol. 45.

In pase

I N D E X.

9. In possessionem mittit legatarium & quid de herede & fideicommissario vniuersali. nu. 24. fol. 44.

8.
In possessionem mittit.

9. Ad vltimarum voluntatum executionem quoque pertinet, ut executor distribuatur diuidatur & dispertiat. num. 1. fol. 48.

9.
Distribuit.

Hoc verò ut ritè & legitimè peragatur spectare debet executor. 1. Causam, quo iure res debeatur, an iure scilic. naturali tantum, vel civili tantum, vel utroque simul. Nam quod utroque iure debetur, utpote civili & naturali id omnino pendi debet. Et licet in foro contentioso saepe à nobis exigi non possint res, quae naturaliter tantum sunt debita, ubi videlicet naturalem obligationem ius civile non corroborat: in foro tamen conscientiae ad earundem restitutionem tenemur. Proinde quindecim casus restitutionis enumerantur. n. 3. fol. 49. & seq. in quibus executor conscientiam defuncti exonerare debet. 2. Considerare debet personas quibus dandum. num. 36. 37. fol. 56. 3. Res quae dari & distribui debent. num. 32. fol. 55. 4. Tempus intra quod res distribuenda. num. 27. fol. 54. de quo supra Quando & intra quod tempus exequendum.

10. Administrationis suae rationem executor reddere tenetur. num. 1. fol. 57. An vero testatoris dispositione ab hoc onere fiat immunis discutitur. numero 2. folio 58.

10.
Rationem reddit.

Cui

INDEX.

Cui reddenda sit ratio, qualiter & quando, item qua actione petatur. habetur in toto. §. Nouissimum, fol. 57. & fol. 94. tit. 8.

**Officium
legitimi ex-
ecutoris.**

Magistratus in exequendis ultimis voluntatibus dilationes damnosas rescindere & omnia secundum personarum & rerum circumstantias ponderare debet. num. 4. fol. 92.

Episcopus potest bona à defuncto male quaesita & in foro cōscientiae restitutioni obnoxia erogare in pauperes, si bona sunt incerta, secus verò si certa sunt. nume. 29. fol. 68. An verò hac incerta bona episcopus pro Ecclesiarum reparatione, retinere possit, iam allegato loco examinatur.

**Officium
datiui.**

Datiui executoris idem ferè officium est quod executoris testamentarij. §. Quare quarto. fol. 70.

**Officium
honorarij.**

Honorarij executores qui dicantur & quod eorum officium sit, tractatur. num. 6. 7. folio 91.

IX.

**Commo-
dum siue
salarium.**

IX. Sex cōmoda quae executor officij sui ratione percipere potest, recensentur, fol. 71. 72. 73.

X.

**Excusa-
tio.**

X. De excusationibus executorum agitur, num. 13. & 14. fol. 74.

XI.

Remotio.

XI. Executor malè administrans remouetur. Et quae incommoda ei hinc eueniant. num. 28. & seq. fol. 77.
XII. Modi deniq; quibus finitur executoris officium, traduntur, fol. 75. 76. 77.

IN